הִלְכוֹת בְּצִיעַת הַפַּת סִימָן קסו קסז

קסו דִּין הַפְּסָקָה בֵּין בְּצִיעָה לִנְטִילָה. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א א יֵשׁ אוֹמְרִים (א) שֶׁאֵין צָרִיךְ לִזָּהֵר מִלְּהַפְסִיק בֵּין נְטִילָה לְהַמּוֹצִיא, (ב) ב וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לִזָּהֵר, (ג) וְטוֹב (פ) לִזָּהֵר. (ד) וְאִם שָׁהָה (ה) כְּדֵי הִלּוּךְ (ו) [ב] עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה, (ו) מִקְרֵי הָפְסֵק (תוספות פרק אלו נאמרים (פסחים לט. ד"ה כל):

א טוֹר בְּשֵׁם הָרַי"ף (ברכות ל.) וְהָרַמְבַּ"ם (פ"ו ה"ט).
ב טוֹר מֵהַיְרוּשַׁלְמִי פֶּרֶק (ר') [א'] דִּבְרָכוֹת (ה"א). (וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי הוּא גַּם כֵּן בְּכִבְלֵי בְּרָכוֹת דַּף ג"ב עַמּוּד ב').

קסז מָקוֹם וּזְמַן הַבְּצִיעָה, וּמִי הוּא הַבּוֹצֵעַ. וּבוֹ כ' סְעִיפִים:

א א (א) בּוֹצֵעַ בַּפַּת בַּמָּקוֹם שֶׁנֶּאֶפָה (פ) [א] הַיטֵב, (ב) * (וּבְפַת דִּידָן יֵשׁ לִבְצֹעַ (ג) בְּצַד הַפַּת, וְיַחְתּוֹךְ מִצַּד מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן) (הגהות מיימוני פרק ד' מהלכות ברכות (פסק"ג)), (ד) ב וְיַחְתּוֹךְ פְּרוֹסַת הַבְּצִיעָה, * וְצָרִיךְ לַחְתּוֹךְ

א סַנְהֶדְרִין ק"ב (ע"ב). ב בְּרָכוֹת ל"ט (ע"ב).

בְּאֵר הֵיטֵב

א (פ) לְזָהֵר. כָּתַב בְּזֹהַר בְּשִׁלְּחָ (ח"כ סב:) שֶׁיִּתְפַּלֵּל קֹדֶם נְטִילָה עַל מְזוֹנוֹ, וְאִם שָׁכַח לְהִתְפַּלֵּל עַד אַחַר נְטִילָה מַקְדִּים לְהַפְסִיק בְּכָךְ, וְהָעוֹלָם נוֹהֲגִים לוֹמַר מִזְמוּר ד' רֹעִי בֵּין נְטִילָה לְהַמּוֹצִיא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): (ג) עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. עַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְעַיִן לְעֵיל סִימָן ח' (באר היטב ס"ק טו). וְדַוְקָא לְכַתְּחִלָּה אֲבָל בְּדִיעֲבַד לֵית לָן בָּהּ. עוֹלַת תָּמִיד (סק"א). וְכֵן כָּתַב מֹהֲרַ"שׁ"ל (בתשובה סי' לד) דְּדַוְקָא בְּמִים אֲחֵרוֹנִים בְּצִינֹן תֵּכֶף לִנְטִילָה בְּרָכָה, אֲבָל בְּרֹאשׁוֹנִים אֵין שָׁם כִּי אִם זְהִירוּת בְּעָלְמָא. ט"ז (סק"ב) וְעַיִן יַד אַהֲרֹן (הגה"ט):

א (פ) הַיטֵב. פֵּרוּשׁ בְּמָקוֹם הַקָּשֶׁה וְלֹא בְּמָקוֹם הָרֵךְ. וְכֵן שָׁאֵין לוֹ שִׁנַּיִם יִבְצַע מִמָּקוֹם הָרֵךְ. הִלְכוֹת קְטַנּוֹת חֵלֶק ב' סִימָן קפ"ב:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [ב] עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְעַיִן בְּבֶכּוֹר שׁוֹר בִּבְרָכוֹת דַּף מ"ב (ע"א) מָה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה יְשׁוּב לְקוּשְׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם וּבִתְשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן קכ"ח וּבְשׁוּ"ת חוֹת יָאִיר סִימָן רכ"ז וּבְשָׁאֲלַת יַעְבֵּץ (סִימָן ז') [ח"א סי' לז] וּבְכָרְתִי וּפְלֶתִי סִימָן י"ט (פלתי סק"ח):

א [א] הַיטֵב. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב וְעַיִן לְקַמָּן סִימָן קס"ח (ס"ג) בְּמָקוֹם שֶׁהֵיתָה דְּבוּקָה בְּחֶבְרְתָהּ עַיֵּן שָׁם וְעַיִן בְּיֵד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַשּׁ"ז (סק"ב) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) בָּזֶה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) שֶׁאֵין צָרִיךְ לִזָּהֵר וְכוּ'. דְּמַה דְּאָמְרִינַן בַּשַּׁ"ס [בְּרָכוֹת נ"ב (ע"ב)] תַּכְרָךְ לִנְטִילַת יָדַיִם סְעוּדָה, סְבִירָא לְהוּ דְּהִנְיָנוּ שֶׁלֹּא יִתְעַסֵּק בֵּינְתַיִם בְּאֵיזֶה עֵסֶק אוֹ (פ) מַעֲשֶׂה עַד שֶׁיִּסְּחֵי דַּעְתּוֹ, (ב) אוֹ בְּשִׂיחָה הָרְבֵּה דְּמַבְיָא לִידֵי הֶפֵּח הַדַּעַת [אֲפִלּוּ אִם (ג) הָיָה בְּדִבְרֵי תּוֹרָה], אֲבָל אִם יוֹשֵׁב בְּטֶל וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה בֵּינְתַיִם שׁוּם מַעֲשֶׂה, אַף שֶׁשּׁוֹהֶה הַרְבֵּה (ד) אוֹ אֲפִלּוּ מַשִּׂיחַ מִעַט אֵין לְחֹשׁ, כֵּיוָן שֶׁהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנָיו וְדַעְתּוֹ לֶאֱכֹל מִיָּד לֹא מַסִּיחַ דַּעְתּוֹ: (ב) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לִזָּהֵר. אֲפִלּוּ בְּשֶׁהָיָה לְחוּד כְּדִלְקַמָּן, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא לְדַבֵּר בֵּינְתַיִם (ה) [א] אֲפִלּוּ שִׂיחָה מוּעָטֶת (ו) וַאֲפִלּוּ בְּדִבְרֵי תּוֹרָה חֲשִׁיב הֶפְסֵק לְדִידְהוּ וְצָרִיךְ לִזָּהֵר, לְבַד מֵהַדְּבָרִים שֶׁהֵם לְצָרְכָּן סְעוּדָה דְּמַתְּרִי לְהַפְסִיק לְכַלֵּי עָלְמָא: (ג) וְטוֹב לִזָּהֵר. כָּתְבוּ הַסְּפָרִים בְּשֵׁם הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (ח"כ סב:) שֶׁמִּצְוָה לְאָדָם שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם עַל מְזוֹנוֹ קֹדֶם הָאֲכִילָה. וְאִם שָׁכַח לְהִתְפַּלֵּל עַד אַחַר שֶׁנָּטַל יָדָיו לַאֲכִילָה, יֵשׁ מְצַדְּדִים שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר תְּפִלָּה זוֹ אַחַר הַנְּטִילָה דְּלֹא חֲשִׁיב הֶפְסֵק דְּהָוֵי קְצָת כְּצָרְכָּן סְעוּדָה [וְיֵשׁ שֶׁנָּהֲגוּ לְכַתְּחִלָּה לוֹמַר מִזְמוֹר ה' רֹעִי בֵּין נְטִילָה לְהַמּוֹצִיא, ג] וְיוֹתֵר נָכוֹן (ז) שֶׁיֹּאמְרֶנּוּ אַחַר אֲכִילַת בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא, וְכֵן כָּתַב אֲלִיָּה רַבָּה (סק"א) בְּשֵׁם שְׁלָ"ה (שער האותיות קדושת האכילה עמק ברכה ס"ו): (ד) וְאִם שָׁהָה וְכוּ'. הֵינוּ (פ) מְשָׁעָה שֶׁנִּגַּשׁ יָדָיו עַד בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא: (ה) כְּדֵי הִלּוּךְ עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. שֶׁבְּשִׁעוּר זֶה נִקְרָא הֶפְסֵק אֲפִלּוּ בְּיוֹשֵׁב בִּמְקוֹמוֹ [וְאִם הוֹלֵךְ מִבֵּיתוֹ לְבֵית אַחֵר (ט) יֵשׁ שֶׁמַּחֲמִירִין אֲפִלּוּ בַּהֲלִיכָה מוּעָטֶת], וּמִשְּׁמַע (י) מֵאֲחֲרוֹנִים דְּבְשֶׁלֹּא לְצָרְכָּן אֵין לְשִׁהוּת כָּלָל בֵּינְתַיִם אֶלָּא יְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא מִיָּד אַחַר הַנִּגּוּב: (ו) מִיקְרֵי הֶפְסֵק. וְלֹא (יא) מִיקְרֵי תַּכְרָךְ, וְאִם כֵּן לְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הַמְחַבֵּר דְּטוֹב לִזָּהֵר לִתְכֹּף נְטִילָה לִסְעוּדָה יֵשׁ לְזָהֵר גַּם מִלְּשִׁהוּת בֵּינְתַיִם שֶׁעִוּר כָּזֶה. וְדַע דְּעִקַּר דִּין תְּכִיפָה הַמְּזֻכָּר בְּסִימָן זֶה הוּא רַק מִצָּוָה לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד (יב) אֲפִלּוּ שָׁהָה הַרְבֵּה (יג) אוֹ הִפְסִיק בֵּינְתַיִם אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִטֹּל יָדָיו, כָּל שֶׁלֹּא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ בֵּינְתַיִם

מִשְׁמֶרֶת יָדָיו:

א (א) בּוֹצֵעַ בַּפַּת בַּמָּקוֹם וְכוּ'. הֵינוּ לְאַחַר שֶׁנָּטַל יָדָיו לַאֲכִילָה וְרוֹצֶה לְבָרֵךְ עַל הַלֶּחֶם וְלֶאֱכֹל, הוּא בּוֹצֵעַ לְכִבּוּד הַבְּרָכָה בַּמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱפָה הַיטֵב (פ) דְּהֵינוּ בַּמָּקוֹם הַקָּשֶׁה וְלֹא בַּמָּקוֹם הָרֵךְ בְּאָמְצָעִיתוֹ: (ב) וּבְפַת דִּידָן. עַיִן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א שֶׁמְּפַקְפֵּק עַל לְשׁוֹן 'דִּידָן' דְּהוּא הַדִּין בַּתַּנּוּרִים שֶׁלָּהֶן שֶׁמְּדַבְּקִין הַפַּת בְּצִדֵּי הַתַּנּוּר גַּם כֵּן דִּינָא הָכִי וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א [לְחַד גִּירְסָא (ברש"י ד"ה מהיכא)] שֶׁבּוֹצֵעַ מִמָּקוֹם שֶׁמַּתְחִיל הַפַּת לִקְרֹם וּלְהִתְבַּשֵּׁל, (ג) וְיֵשׁ מְפוֹסְקִים שֶׁסְּבִירָא לְהוּ דְּהוּא צַד הָעֶלְיוֹן מֵהַפַּת שֶׁהוּא נָגֶד אֲוִיר הַתַּנּוּר, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצַּד הַתַּחְתּוֹן מִתְבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁמַּנַּח עַל קַרְקַעִית הַתַּנּוּר, לָכֵן צָרִיךְ לַחְתּוֹךְ מִן הַצַּד מֵהָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן וְיֵצֵא יְדֵי שְׁנֵיהֶם. יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁטּוֹב שֶׁיַּחְתּוֹךְ בְּצַד שֶׁהוּא כָּנֶגֶד צַד הַמִּתְבַּקֵּעַ כִּי בָּזֶה הַצַּד הַתְּחִיל לֶאֱפוֹת וְנִדְחֲקָה הָעִסָּה עַד שֶׁנִּתְבַּקֵּעַ הַצַּד שֶׁכְּנֶגְדּוֹ. בְּפֵרוּשׁ יָכוֹל לִבְצֹעַ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְרַס [ג]וְאֵין צָרִיךְ לִבְצֹעַ בַּמָּקוֹם הַשָּׁלֵם, רַק שֶׁצָּרִיךְ לַחְתּוֹךְ מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן [פְּרֵי מְגַדִּים (א"א סק"ב)]. הֵיכָא שֶׁנִּשְׁרַף הַכִּכָּר בְּמָקוֹם אֶחָד אוֹ שֶׁנִּדְבַּק בָּעָפָר אֵין לַחְתּוֹךְ (ג) בַּמָּקוֹם הַהוּא לִבְרֵכַת הַמּוֹצִיא: (ד) וַיַּחְתּוֹךְ וְכוּ' וְצָרִיךְ וְכוּ'. הַאי וְצָרִיךְ הוּא פֵּרוּשׁ לְמַה שֶּׁכָּתַב בְּתְחִלָּה וַיַּחְתּוֹךְ, וּבְאוֹר הָעִנְיָן הוּא דְּמִדֵּינָא מְבָרֵךְ וְאַחַר כָּךְ פּוֹרֵס הַכִּכָּר, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה כָּל הַבְּרָכָה אַפַּת שְׁלֵמָה, שֶׁהוּא דָּרֶךְ כָּבוֹד לַבְּרָכָה, אַף כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁהוּי רַב

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (פ) לְזָהֵר. [תּוֹסְפוֹת פְּסָחִים ק"ו (ע"ב ד"ה דימנין)]: (ב) הַגְּרַ"ז (ס"א): (ג) פְּשׁוּט: (ד) אַחֲרוֹנִים וּדְלֹא כְּדַעַת הַפְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"א) שְׁמִסְתַּפֵּק דַּאֲפִלּוּ לְדַעָה רִאשׁוֹנָה יֵשׁ לְזַהֵר בָּזֶה: (ה) אֲלִיָּה רַבָּה (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּסִימָן קע"ט (סק"א) וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּסוֹף סִימָן קס"ה (סק"ד): (ו) אֲלִיָּה רַבָּה (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים [וְכֵן כָּתַב גַּם הַחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל מה בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי] וְכֵן כָּתַב מוֹהַרְשָׁ"ל (בתשו' סי' לה): (ז) וְכֵן כָּתַב גַּם הַחַיֵּי אָדָם (שם) וְכֵן הַנְּהָגָה פָּשׁוּט בְּכָל הַגְּלִילוֹת: (ח) [לְחַד גִּירְסָא (ברש"י ד"ה מהיכא)] דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא מַהֵיכָא דְּמַקְדִּים הַפַּת לְהִתְבַּשֵּׁל, וְהִנֵּה הַתַּנּוּרִים שֶׁהָיוּ בִּזְמַן הַשּׁ"ס דַּרְכָּן הָיָה לְהַדְבִּיק הַפַּת בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר וּסְבִירָא לְהוּ דְּשָׁם חֵלֶק הָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר וּבֵין הַתַּחְתּוֹן הַנִּדְבָּק בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר שְׁנֵיהֶם מַתְחִילִין לֶאֱפוֹת בִּזְמַן אֶחָד, וְעַל כֵּן בּוֹצֵעַ מִמָּקוֹם שֶׁיִּרְצֶה אוֹ מֵהָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר אוֹ מֵהַתַּחְתּוֹן שֶׁבְּכָפָּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ שֶׁמַּנַּח הַפַּת עַל קַרְקַעִית הַתַּנּוּר שֶׁמִּתְחַמֵּם תְּחִלָּה מֵהָאֵשׁ שֶׁמַּנַּח עָלָיו, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁשָּׁם מַתְחִיל הַפַּת לֶאֱפוֹת תְּחִלָּה, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהַצַּד הָעֶלְיוֹן הוּא מִתְבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁהוּא לְצַד הָאֲוִיר, וְעַל כֵּן כָּתַב הָרַמְ"א [דְּיַחְתּוֹךְ מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן (דְּהַיְנוּ מִצַּדּוֹ שֶׁל הַפַּת) קֹדֶם גְּמַר הַבְּרָכָה כְּדֵי לְצֵאת יְדֵי שְׁנֵיהֶם, וְעַיֵּן בִּלְבוּשֵׁי שָׁרָד וְכֵן בְּכַאוּר הַגְּרַ"א שֶׁתָּמְהוּ עַל זֶה דְּאוֹתָן שְׁתֵּי דֵּעוֹת הַחוֹלְקִים אֵיזֶה מָקוֹם מְתֻבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁיַּךְ גַּם בְּתַנּוּרִים שֶׁבִּזְמַן הַשּׁ"ס, וְנִשְׁאַר עַל הָרַמְ"א בְּצָרִיךְ עִיּוּן מֵאי שְׁנָא דִּידָן דְּנָקֵט. וְדַע עוֹד דְּהָרַמְ"א אַף שֶׁזָּכַר דְּבָרָיו בְּסֵתֶם מִכָּל מָקוֹם הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה כָּתוּב וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר, דִּלְרַעַת הַמְחַבֵּר שְׁפוֹסֵק בְּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱפָה הֵיטֵב, קָפְדִינַן הַעִקָּר רַק שֶׁיִּבְצַע מִמָּקוֹם הַקָּשֶׁה מַעֲלְיוֹנוֹ שֶׁל הַכִּכָּר אוֹ מִתַּחְתּוֹנוֹ וְלֹא מֵאֶמְצָעִיתוֹ, דְּהוּא פּוֹסֵק כִּלְשׁוֹן (אַחֲרוֹן) [רִאשׁוֹן] שֶׁכָּרַשׁ"י (שם) שֶׁגּוֹרֵס בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרִים בְּשׁוּלֵיהּ, וְדַעַת הָרַמְ"א שֶׁסּוֹבֵר כְּהַפּוֹסְקִים דְּגַרְסִי בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרֵדִים בְּשׁוּלֵיהּ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א, וְהָאַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ לְהַלָּכָה דִּבְרֵי הָרַמְ"א דְּבָזֶה אָנוּ יוֹצְאִין יְדֵי כֻּלֵּי עָלְמָא: * וְצָרִיךְ לַחְתּוֹךְ מֵעַט. עַיִן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְלִפְי זֶה פְּשׁוּט דְּהֵיכָא שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁהִיָּה בִּשְׁבִירָתָהּ אַחַר הַבְּרָכָה. כְּגוֹן בְּכִכָּר קָטָן וְדַק אֵין צָרִיךְ

(ס"ד): (ס) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ג): (ע) הַגְּרַ"ז (ס"א) וְכֵן הַבְּגְדֵי יֶשַׁע בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ג): (פ) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) [וְכֵן מִנְהָג פְּשׁוּט בְּכָל אֵלֶּה הַמְּדִינוֹת] וְכֵן מִנְהָג פָּשׁוּט בְּסִימָן קפ"א בְּמָגֵן אַבְרָהָם טָעִיךְ קָטָן ה' בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (ברכות מו: ד"ה בזמן) וְכֵן מוּכָח מֵהַגְּרַ"א: (צ) אֲלִיָּה רַבָּה (סק"ב) וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּסִימָן ר"ז (פלתי סק"ה): (ק) אֲלִיָּה רַבָּה (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים (משז"ז סק"ב): (ר) מוּכָח מִפְּרֵי מְגַדִּים (שם): (ש) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג): (ת) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): (א) עַיֵּן לְעֵיל סִימָן ח' (באר היטב ס"ק טו): (ב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְעַיֵּן בְּבֶכּוֹר שׁוֹר בִּבְרָכוֹת דַּף מ"ב (ע"א) מָה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה יְשׁוּב לְקוּשְׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם וּבִתְשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן קכ"ח וּבְשׁוּ"ת חוֹת יָאִיר סִימָן רכ"ז וּבְשָׁאֲלַת יַעְבֵּץ (סִימָן ז') [ח"א סי' לז] וּבְכָרְתִי וּפְלֶתִי סִימָן י"ט (פלתי סק"ח): (ג) עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן קס"ח (ס"ג) בְּמָקוֹם שֶׁהֵיתָה דְּבוּקָה בְּחֶבְרְתָהּ עַיֵּן שָׁם וְעַיֵּן בְּיֵד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַשּׁ"ז (סק"ב) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) בָּזֶה: (ד) וְכֵן כָּתַב גַּם הַחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל מה בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי] וְכֵן נוֹהֲגִין בְּכָל הַגְּלִילוֹת: (ה) [לְחַד גִּירְסָא (ברש"י ד"ה מהיכא)] דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא מַהֵיכָא דְּמַקְדִּים הַפַּת לְהִתְבַּשֵּׁל, וְהִנֵּה הַתַּנּוּרִים שֶׁהָיוּ בִּזְמַן הַשּׁ"ס דַּרְכָּן הָיָה לְהַדְבִּיק הַפַּת בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר וּסְבִירָא לְהוּ דְּשָׁם חֵלֶק הָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר וּבֵין הַתַּחְתּוֹן הַנִּדְבָּק בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר שְׁנֵיהֶם מַתְחִילִין לֶאֱפוֹת בִּזְמַן אֶחָד, וְעַל כֵּן בּוֹצֵעַ מִמָּקוֹם שֶׁיִּרְצֶה אוֹ מֵהָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר אוֹ מֵהַתַּחְתּוֹן שֶׁבְּכָפָּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ שֶׁמַּנַּח הַפַּת עַל קַרְקַעִית הַתַּנּוּר שֶׁמִּתְחַמֵּם תְּחִלָּה מֵהָאֵשׁ שֶׁמַּנַּח עָלָיו, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁשָּׁם מַתְחִיל הַפַּת לֶאֱפוֹת תְּחִלָּה, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהַצַּד הָעֶלְיוֹן הוּא מִתְבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁהוּא לְצַד הָאֲוִיר, וְעַל כֵּן כָּתַב הָרַמְ"א [דְּיַחְתּוֹךְ מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן (דְּהַיְנוּ מִצַּדּוֹ שֶׁל הַפַּת) קֹדֶם גְּמַר הַבְּרָכָה כְּדֵי לְצֵאת יְדֵי שְׁנֵיהֶם, וְעַיֵּן בִּלְבוּשֵׁי שָׁרָד וְכֵן בְּכַאוּר הַגְּרַ"א שֶׁתָּמְהוּ עַל זֶה דְּאוֹתָן שְׁתֵּי דֵּעוֹת הַחוֹלְקִים אֵיזֶה מָקוֹם מְתֻבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁיַּךְ גַּם בְּתַנּוּרִים שֶׁבִּזְמַן הַשּׁ"ס, וְנִשְׁאַר עַל הָרַמְ"א בְּצָרִיךְ עִיּוּן מֵאי שְׁנָא דִּידָן דְּנָקֵט. וְדַע עוֹד דְּהָרַמְ"א אַף שֶׁזָּכַר דְּבָרָיו בְּסֵתֶם מִכָּל מָקוֹם הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה כָּתוּב וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר, דִּלְרַעַת הַמְחַבֵּר שְׁפוֹסֵק בְּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱפָה הֵיטֵב, קָפְדִינַן הַעִקָּר רַק שֶׁיִּבְצַע מִמָּקוֹם הַקָּשֶׁה מַעֲלְיוֹנוֹ שֶׁל הַכִּכָּר אוֹ מִתַּחְתּוֹנוֹ וְלֹא מֵאֶמְצָעִיתוֹ, דְּהוּא פּוֹסֵק כִּלְשׁוֹן (אַחֲרוֹן) [רִאשׁוֹן] שֶׁכָּרַשׁ"י (שם) שֶׁגּוֹרֵס בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרִים בְּשׁוּלֵיהּ, וְדַעַת הָרַמְ"א שֶׁסּוֹבֵר כְּהַפּוֹסְקִים דְּגַרְסִי בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרֵדִים בְּשׁוּלֵיהּ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א, וְהָאַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ לְהַלָּכָה דִּבְרֵי הָרַמְ"א דְּבָזֶה אָנוּ יוֹצְאִין יְדֵי כֻּלֵּי עָלְמָא: * וְצָרִיךְ לַחְתּוֹךְ מֵעַט. עַיִן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְלִפְי זֶה פְּשׁוּט דְּהֵיכָא שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁהִיָּה בִּשְׁבִירָתָהּ אַחַר הַבְּרָכָה. כְּגוֹן בְּכִכָּר קָטָן וְדַק אֵין צָרִיךְ

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"א) כתב: ומכל מקום אין צריך ליזהר אלא מלדבר באיזה עסק וענין אחר אבל שיחה בעלמא ב' או ג' תיבות אינן חשובין הפסק לדברי הכל, וכל שכן שמותר להשיב הן או לאו כששואלין אותו דבר. ובסידור (ה"ז) כתב שצריך ליזהר מלהשיח בינתים אפילו שיחה קלה ואפילו ללמוד לא נכון. **ב]** ובשו"ע הרב (שם) כתב: העולם נהגו לומר מזמור ה' רועי בין נטילה להמוציא, ויש ללמד עליהם זכות לפי שפעמים אין הידים נקיות קודם הנטילה וכיון שזהו מענין הסעודה ואינו חשוב הפסק לדברי הכל הקילו בו שלא לטרוח להזהר לאמרו קודם הנטילה בנקיון כפים. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ב) כתב: וכבוד הברכה היא לבצוע פרוסת הברכה במקום היפה שבפת והוא מקום שנאפה יפה ונתקשה יפה היטב מאפייה, שהוא מובחר שבפת, ולא ממקום הרך, כגון אם הביאו לפניו פת פרוסה לא יבצע מאמצעיתה שהוא רך אלא יבצע מלמעלה שהוא מקום המובחר שבפת בפת שלם.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת בְּציעַת הַפַּת סִימָן קסז

(ה) מֵעַט, [ג]שֶׁאִם יֶאֱחֹז בַּפְּרוּסָה יַעֲלֶה שְׁאָר כְּפָר עִמּוֹ, (ו) שֶׁאִם לֹא כֵּן חָשׁוּב (ג) כְּפְרוּסָה, (ז) וְיִנִּיחֶנָּה מְחֻבֶּרֶת לַפַּת וְיַתְחִיל לְבָרֵךְ, [ד]וְאַחַר שֶׁיְּסַיֵּם הַבְּרָכָה יַפְרִידֶנָּה, כְּדֵי שֶׁתִּתְכַּלֶּה הַבְּרָכָה בְּעוֹד שֶׁהַפַּת שָׁלֵם. [ה]וְלֹא יִבְצַע פְּרוּסָה (ח) קְטַנָּה מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּצַר עַיִן, [ו]וְלֹא פְרוּסָה (ט) יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּרַעֲבָתָן. הַגָּהּ: (י) וּבְשַׁבָּת לֹא יַחְתֹּךְ בַּכִּכָּר עַד אַחַר הַבְּרָכָה, כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ הַכִּכָּרוֹת שְׁלֵמוֹת (תוספות (עט: ד"ה והלכתא) ומרדכי פרק כיצד מברכין (ס"ר קכח)). וּמִכָּל מָקוֹם אִם שָׁכַח וְחָתַךְ כְּמוֹ בְּחל (יא) אֵינוֹ מַזִּיק (מרדכי (עירובין פ"ז ס"ר תקכה)). וְנִרְאֶה הָא דְּלֹא יִבְצַע יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה, הַיְינוּ דַּוְקָא בְּחל וְאוֹכֵל לְבַדּוֹ, (יב) אֲבָל בְּשַׁבָּת (יג) אוֹ שֶׁאוֹכֵל עִם הַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם וְצָרִיךְ לִתֵּן (יד) מִן הַפְּרוּסָה (טו) [א]לְכָל אֶחָד (ג) כַּזַּיִת, מֵאַחַר לִבְצַע כְּפִי מַה שֶּׁצָּרִיךְ לוֹ. וְעַיִן לְקַמָּן סִימָן רע"ד (ס"ב): **ב** יְבָרֵךְ (ז) (טז) הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ. (יז) (וְאִם רַבִּים מְסֻבִּים (יח) יְכַוְּנוּ לְכָם לִשְׁמֹעַ בְּרָכָה (יט) *וְיַעֲנוּ אָמֵן, (כ) *וְהַמְבָרֵךְ יְכַוֵּן לָאֱמֹן שֶׁאוֹמְרִים) (אור זרוע (מ"פ סי' קנח)). (כא) [ח]יִתֵּן רֶוַח בֵּין לֶחֶם וּבֵין מִן: **ג** [ט]אֵין לְבָרֵךְ (כב) קֹדֶם שֶׁיִּתְפֹּס הַלֶּחֶם: **ד** (כג) [י]יִתֵּן

ג ראי"ש (פ"ו סי' יט) מִמִּשְׁנָה א' פֶּרֶק ג' דְּטְבוּל יוֹם. ד תוספות (לט: ד"ה והלכתא) וְהָרא"ש (שם) וְהַמָּרְדְּכִי (סי' קכח) שָׁם. ה הָרַמְב"ם בְּפֶרֶק ד' (ה"ג) מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת. ו טור מִמַּשְׁמָעוּת גְּמָרָא דְּשַׁבָּת קי"ז (ע"ב). ז בְּרָכוֹת ל"ח (ע"ב). ח טור מֵהַיְרוּשַׁלְמִי שָׁם (פ"ו ה"א). ט רוֹקֵחַ (סי' שכט). י טור וְכָל בּוֹ (סי' כד) וּבְרוֹקֵחַ (שם) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי פֶּרֶק קַמָּא דְּחַלָּה (ה"ו).

בְּאֵר הַיטֵב

(ג) **כִּפְרוּסָה.** וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ בִּפְרוּסָה לֹא יַחְתֹּךְ לְגַמְרֵי קֹדֶם הַבְּרָכָה כְּדֵי שֶׁתְּהֵא יוֹתֵר גְּדוֹלָה, וְכֵן נוֹהֲגִין. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): (ג) **כְּזַיִת.** לְכָתְחִלָּה יֵשׁ לַעֲשׂוֹת כֵּן. וְעִקַּר הַמַּצָּנָה לְתֵת מֵהַפְּרוּסָה שֶׁחָתַךְ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּזַיִת וְלֹא מֵהַלֶּחֶם הַנִּשְׁאָר. וְצָרִיךְ לִזָּהֵר בָּזֶה בְּסַעֲדָה גְּדוֹלָה. מַטֵּה מֹשֶׁה (סי' רפא) מֵהָרִי"ל (הלכות סעודה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו): **ב** (ז) **הַמּוֹצִיא** עַיֵּן עַטָּרַת זְקֵנִים מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם תּוֹלְדוֹת יִצְחָק (פרשת בהר). וְיָאֲרִיךְ קְצָת בְּהַ"א דְּהַמּוֹצִיא הָאַרי"ז זַ"ל (שער המצות פרשת עקב):

בְּאוּר הֲלָכָה

לַחְתֹּךְ כְּלַל קֹדֶם אֲכִילָה וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ"ז (ס"ג):

ב * **וְיַעֲנוּ אָמֵן.** וְאַף עַל גַּב דִּבְכָל הַבְּרָכוֹת כְּשֶׁשּׁוֹמֵעַ מִישְׂרָאֵל צָרִיךְ לַעֲנוֹת אָמֵן, נָקְטִיהּ הָכָא מִשּׁוּם דִּבְכָאן שָׁרוֹצִים לְצֵאת בְּהַבְּרָכָה צָרִיךְ לְכַוֵּן לִבּוֹ לִשְׁמֹעַ הַבְּרָכָה, [כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּעַצְמוֹ] וְלַעֲנוֹת אָמֵן לַבְּסוֹף, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעַלְמָא שֶׁאֵין מְחֻיָּב לִשְׁמֹעַ כְּדֵי שֶׁיַּעֲנוּ אָמֵן אַחַר כָּךְ:

* **וְהַמְבָרֵךְ יְכַוֵּן וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"כ) טַעַם הַדָּבָר וְהוּא מִדִּבְרֵי מֹשֶׁה (אות ד) וְכֵן מְבֹאָר בְּאוֹר זָרוּעַ (ח"א סי' קנח) וְהָבֵן אַף דְּהַבְיאוּ זֶה מִירוּשַׁלְמִי (ברכות פ"ו ה"ג), בְּשׁוּם פּוֹסֵק [לְבַד מֵהָאוֹר זָרוּעַ] לֹא נִמְצָא דָּבָר זֶה [וּבְפֶרֶט מַה שֶּׁמּוֹכִיחַ בְּאוֹר זָרוּעַ דִּבְלָאו הָכִי לֹא יָצְאוּ יְדֵי חוֹבָתָן, הוּא נָגֵד הַדִּין הַמְבֹאָר לְקַמָּן בְּסִימָן רי"ג וּכְמוֹ שֶׁכָּבָר הֵעִיר בָּזֶה הַמַּאֲמַר [מָרְדְּכַי] (סק"ט) עַיֵּן שָׁם], וּבְאֶמֶת כָּל הַמְבָרֵךְ בְּעַצְמוֹ אֵינָהּ בְּרָכָה אֵין צָרִיךְ לְהָאֳמַן כְּלָל וּכְלָל, וְאַדְּרַבָּה הָעוֹנֶה אַחֲרָיו אָמֵן הֲרֵי זֶה בּוֹר כְּמְבֹאָר בְּשַׁ"ס (ברכות מה:), וְאַף עַל גַּב דְּהָכָא אֵינוֹ מַפְסִיק כְּלָל, עַל כָּל פָּנִים לָמָּה לוֹ לְהָאֳמַן, [וְאַף שֶׁיְּשַׁבְּתִי זֶה קְצָת בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"כ) מִכָּל מָקוֹם הוּא דָּחָק], וּבְאֶמֶת הַלֶּחֶם חֲמוּדוֹת פֶּרֶק שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ (דברי חמודות פ"ז אות לח) וְכֵן בְּשֵׁירֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"ז) כְּפִי הַנִּרְאֶה שֶׁהֶקְשׁוּ לָהֶם דִּין זֶה וְהִשִּׁיאוּ דִּין זֶה לְטַעַם אַחַר וְהוּא כְּדֵי שֶׁיְּדַע אֵימָתַי לִבְצַע, מִשּׁוּם שֶׁאָסוּר לִבְצַע עַד שֶׁיִּכְלֶה הָאֳמַן מִפִּי הָעוֹנִים כְּדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ט"ז, אֲבָל מִדִּבְרֵי מֹשֶׁה מוּכָח כְּטַעֲמָא שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְלוּלֵא דְּמִסְתַּפְיָנָא הָיָה אֹמֵינָא דְּטַעוּת סוֹפֵר הוּא בַּיְרוּשַׁלְמִי וְצָרִיךְ לוֹמַר הַב דַּעְתָּךְ מַפְקָא יְדֵי חוֹבָתְךָ, וְהַכַּוָּנָה דְּבָעִינַן דַּעַת שׁוֹמֵעַ וּמַשְׁמִיעַ וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רי"ג (ס"ג), וּלְפִי זֶה לֹא נִזְכַּר עִמּוֹ וְהָוֵי כְּפְרוּס לְגַמְרֵי וְאָנֵן לֶחֶם מִשְׁנָה בְּעֵינַן, וְעַל כֵּן טוֹב יוֹתֵר שֶׁלֹּא יַחְתֹּךְ כְּלָל, וְאַף דְּעַל יְדֵי זֶה יִצְטָרֵךְ עַל יְדֵי הַחֲתִיכָה לִשְׁהוֹת קְצָת בֵּין הַבְּרָכָה לַאֲכִילָה, לֹא חֲשִׁיבָא הֶפְסֵק כֵּיוָן דְּהוּא צָרִיךְ אֲכִילָה, (ח) אֶלָּא דִּבְחל מַחְמִרִינַן לַעֲשׂוֹת עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב: (יא) **אֵינוֹ מַזִּיק.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא הִפְסִיד עַל יְדֵי זֶה הַלֶּחֶם מִשְּׁנָה, (ט) שֶׁכָּל שֶׁאוֹחֵז בַּפְּרוּסָה וּשְׁאָר הַכִּכָּר עוֹלֶה עִמּוֹ הֲוֵי כְּשֶׁלֹּם: (יב) **אֲבָל בְּשַׁבָּת וְכוּ'.** פֵּרוּשׁ דִּבְשַׁבָּת (י) לֹא מִיחֲזֵי כְּרַעֲבָתָנוּתָא דְּמִשּׁוּם חִבּוּב סְעוּדַת שַׁבָּת הוּא עוֹשֶׂה לְהַרְבּוֹת בִּסְעוּדָה: (יג) **אוֹ שֶׁאוֹכֵל בְּשַׁבָּת וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ בְּחל: (יד) **מִן הַפְּרוּסָה.** פֵּרוּשׁ שֶׁעָקַר (יא) הַמִּצְוָה לְכָתְחִלָּה כְּשֶׁמּוֹצִיא אֲחֵרִים יְדֵי חוֹבָתָן לָתֵת לֶחֶם מֵהַפְּרוּסָה שֶׁחָתַךְ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם וְלֹא מִן הַלֶּחֶם הַנִּשְׁאָר, וְצָרִיךְ לְזַהֵר בָּזֶה בִּסְעוּדָה גְּדוֹלָה [אִם אֶחָד מוֹצִיא אֶת כֻּלָּם בִּבְרָכָתוֹ] שֶׁיְּחַתֵּךְ בְּצִיעַת הַמּוֹצִיא כָּל כָּךְ גְּדוֹלָה שֶׁיַּסְפִּיק לְחֻלַּק מִמֶּנָּה הַמּוֹצִיא לְכָל הַמְסֻבִּין: (טו) **לְכָל אֶחָד כַּזַּיִת.** כְּדֵי (יב) שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִרְאֶה כְּצַר עַיִן וְכַנַּ"ל בְּסוֹף הַפָּעִיר, (יג) [וּבְדִרְכֵי מֹשֶׁה (אות ג) אִיתָא כַּזַּיִת אוֹ פָּחוֹת מְעַט], וְיֵשׁ אוֹמְרִים עוֹד דִּבְלָאו הַאי טַעֲמָא גַּם כֵּן (יד) טוֹב הוּא לְכַתְּחִלָּה שֶׁיֹּאכַל אָדָם כַּזַּיִת בְּעֵת בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא: **ב** (טז) **הַמּוֹצִיא.** בְּהַ"א קֹדֶם הַמֵּ"ם. וְאִם בָּרַךְ מוֹצִיא יָצָא: (יז) **וְאִם רַבִּים מְסֻבִּים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (טו) אִם הַמְסֻבִּים רוֹצִים לָצֵאת בִּבְרָכָתוֹ: (יח) **יְכַוְּנוּ לָכֶם.** מִשּׁוּם דְּכֵיוָן דְּרוֹצֶה לָצֵאת בִּבְרַכַת חֲבֵרוֹ צָרִיךְ לִתֵּן דַּעְתּוֹ לִשְׁמֹעַ, וְאָז הֲוֵי לֵיהּ כָּל תֵּבָה שֶׁשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַמְבָרֵךְ כְּאִלּוּ אָמַר בְּעַצְמוֹ: (יט) **וְיַעֲנוּ אָמֵן.** דְּעַל יְדֵי הֶעָנְיָה שֶׁמְּאַמֵּת הַדָּבָר אָז נִחְשָׁב כְּאִלּוּ הוּא מְבָרֵךְ בְּעַצְמוֹ, וּמִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד אֵינוֹ מְעַכֵּב בְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן רי"ג סָעִיף ב' עַיֵּן שָׁם: (כ) **וְהַמְבָרֵךְ יְכַוֵּן וְכוּ'.** דַּעֲנִיַּת אָמֵן (טז) גַּם כֵּן מִכְּלַל הַבְּרָכָה הִיא, וְאַף עַל גַּב דְּהוּא בָּרַךְ כְּבָר בְּעַצְמוֹ, מִכָּל מָקוֹם עַל יְדֵי שֶׁעוֹנִים אָמֵן עָלֶיהָ הַבְּרָכָה חֲשׁוּבָה יוֹתֵר, וּלְכָךְ נָכוֹן לְכָתְחִלָּה לְכַוֵּן לָצֵאת בַּעֲנִיַּת אָמֵן שֶׁעוֹנָה הָעוֹנֶה וְעַיֵּן בְּאוֹר הַלָּכָה: (כא) **יִתֵּן רֶוַח.** הַיְינוּ שֶׁיַּפְסִיק מְעַט כְּדֵי יְבֹלַע תַּחַת לְשׁוֹנוֹ אַחַת מֵהַמַּמ"ן, (יז) וְכֵן בֵּין שְׁאָר שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שֶׁשָּׁוֹת בְּהַבְּרָכוֹת: **ג** (כב) **קֹדֶם שֶׁיִּתְפֹּס.** שֶׁאֵין מְבָרְכִין עַל הַמְּצוֹת אֶלָּא סָמוּךְ לַעֲשִׂיָּתָן כְּשֶׁהַמִּצְוָה בְּיָדוֹ וְלֹא קֹדֶם לָכֵן, וּבְדִיעֲבַד אִם בֵּרַךְ קֹדֶם נָטַל בְּיָדוֹ גַּם כֵּן אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן ר"ו סָעִיף (ה') [ד] עַיֵּן שָׁם וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יז): **ד** (כג) **יִתֵּן שְׁתֵּי יָדָיו.** הַיְינוּ דְּטוֹב לַעֲשׂוֹת כֵּן. וְאִם הוּא לָבוּשׁ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בֵּין הַבְּרָכָה לַאֲכִילָה וְיֵרָאֶה כְּהַפְסָקָה, כָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּטוֹב לְכָתְחִלָּה שֶׁיַּחְתֹּךְ מְעַט בַּכִּכָּר קֹדֶם שֶׁמַּתְחִיל הַבְּרָכָה, [וְשֶׁעִוּר הַחֲתִיכָה יִהְיֶה מְעַט כְּדִלְקַמַּיהּ] וִיבָרֵךְ, וְאַחַר כָּךְ גּוֹמֵר לְהַפְרִיד הַפְּרוּסָה מִן הַפַּת: (ה) **מְעַט.** וַאֲפִלּוּ (ל) בְּפְרוּסָה לֹא יַחְתֹּךְ לְגַמְרֵי קֹדֶם הַבְּרָכָה, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה נִרְאֶה יוֹתֵר גְּדוֹלָה: (ו) **שֶׁאִם לֹא כֵּן וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִם יַחְתֹּךְ כָּל כָּךְ בְּהַכִּכָּר עַד כְּדֵי שֶׁעִוּר שֶׁאִם יֹאחַז בַּפְּרוּסָה לֹא יַעֲלֶה הַכִּכָּר עִמּוֹ וְיִשְׁבֹּר לַחֲצָאִין, נֶחְשָׁב כְּפְרוּס וּמְבָטֵל מֵהַכִּכָּר, (ה) וְאַף עַל גַּב שֶׁאִם יֹאחַז בְּהַכִּכָּר יַעֲלֶה מִמֵּילָא הַפְּרוּסָה עִמּוֹ לֹא מִיקְרֵי שָׁלֵם עַל יְדֵי זֶה: (ז) **וְיַנִּיחֶנָּה וְכוּ'.** הוּא חוֹזֵר לְמַה שֶּׁכָּתַב מִתְּחִלָּה וְיַחְתֹּךְ פְּרוּסַת הַבְּצִיעָה: (ח) **קְטַנָּה.** [ב]הַיְינוּ קְטַנָּה מִכְּזַיִת [לְבוּשׁ] וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב): (ט) **יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה.** הַיְינוּ אִם פּוֹרְסָהּ כְּדֵי לֶאֱכֹל תֹּךְ מִמֶּנָּה גּוּפָא, אֲבָל אֵין בִּכְלָל זֶה מַה שֶּׁפּוֹרְסִין חֲתִיכָה גְּדוֹלָה מֵהַכִּכָּר, וְאַחַר כָּךְ חוֹתֵךְ מִן אוֹתָהּ פְּרוּסָה גּוּפָא חֲתִיכָה לְהַמּוֹצִיא, דְּזֶה לֹא מִיחֲזֵי כְּרַעֲבָתָנוּתָא וְכַמְבֹאָר לְקַמָּן בְּסוֹף סִימָן זֶה בְּטַ"ז שָׁם: (י) **וּבְשַׁבָּת.** וְהוּא הַדִּין (ו) בְּיוֹם טוֹב, מִפְּנֵי שֶׁצָּרִיךְ לְבָרֵךְ עַל לֶחֶם מִשְׁנָה חַיִּשִׁינַן שֶׁמָּא תִּשָּׁבֵר כְּלָל קֹדֶם הַבְּרָכָה, (ו) אוֹ עַל כָּל פָּנִים שֶׁמָּא יַחְתֹּךְ כָּל כָּךְ בְּעָמְקָ שֶׁכְּשֶׁיֹּאחַז בַּפְּרוּסָה לֹא יַעֲלֶה הַכִּכָּר גּוּפָא, אֲבָל אֵין בִּכְלָל זֶה מַה שֶּׁפּוֹרְסִין חֲתִיכָה גְּדוֹלָה מֵהַכִּכָּר, וְאַחַר כָּךְ חוֹתֵךְ מִן אוֹתָהּ פְּרוּסָה גּוּפָא חֲתִיכָה לְהַמּוֹצִיא, דְּזֶה לֹא מִיחֲזֵי כְּרַעֲבָתָנוּתָא וְכַמְבֹאָר לְקַמָּן בְּסוֹף סִימָן זֶה בְּטַ"ז (ס"ק יח) עַיֵּן שָׁם: (י) **וּבְשַׁבָּת.** וְהוּא הַדִּין (ו) בְּיוֹם טוֹב, מִפְּנֵי שֶׁצָּרִיךְ לְבָרֵךְ עַל לֶחֶם מִשְׁנָה חַיִּשִׁינַן שֶׁמָּא תִּשָּׁבֵר כְּלָל קֹדֶם הַבְּרָכָה, (ו) אוֹ עַל כָּל פָּנִים שֶׁמָּא יַחְתֹּךְ כָּל כָּךְ בְּעָמְקָ שֶׁכְּשֶׁיֹּאחַז בַּפְּרוּסָה לֹא יַעֲלֶה הַכִּכָּר

שַׁעַר הַציּוּן

(ל) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מ) הָרא"ש (פ"ו סי' יט): (ו) הַגְּרַ"ז (ס"ג): (ז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מ) ט"ז (סק"ג): (מ) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (י) גְּמָרָא (ברכות לט:): (יא) אַחֲרוֹנִים: (יב) דִּבְרֵי חֲמוּדוֹת (פ"ו אות נה) וּבָזֶה תּוּסַּר קֻשְׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ז): (יג) וְטַעַם הַדְּרָכֵי מֹשֶׁה מִשּׁוּם דְּהַבִיא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ושיעור) בְּשֵׁם הָרוֹקֵחַ (סי' שכט) שְׁתֵּי דְּעוֹת לְשִׁעוּר בְּצִיעָה עַיֵּן שָׁם: (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) אַף דְּעָצָם חִיּוּב בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא הוּא אֲפִלּוּ עַל פָּחוֹת מִכַּזַּיִת כְּמְבֹאָר בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ סִימָן קס"ח סָעִיף ט': **ב** (טו) דַּרְכֵי מֹשֶׁה (אות ד): (טז) דַּרְכֵי מֹשֶׁה (שם) וְהַגְּרַ"א: (יז) הַגְּרַ"ז (ס"ה) וּפָשׁוּט:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ד) כתב: שיעור פרוסת המוציא בין לבוצע בין לכל אחד מהמסובין יש אומרים שהוא לא פחות מכזית ויאכלנו כולו בבת אחת ויש אומרים שא"צ כזית שהרי אפילו כל שהוא ראוי לברך המוציא ודי שתהא פרוסת המוציא כחצי זית שלא יהא נראה כצר עין וכן נוהגין. **ב]** ראה מה שהובא לעיל בשו"ע.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah